

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplaci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Nimeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cabinetul negru.

II.

Cabinet noir era pe timpul lui Ludovic al XIV. o secțiune secretă a guvernului, care în comunicațiune directă cu poștele, avea menirea specială de a frânge scrisorile, a le deschide cu istețime, spre a nu se observa, și a comunica apoi bărbatilor dela guvern secretele corespondenței private a cetățenilor.

Condamnată de toți oamenii cu simț pentru cînte această instituțiune totuși s'a menținut, a fost introdusă și în alte țări și există fără îndoială și azi.

Există oare și în Ungaria acest făt politic al tiraniei?

Există oare și pe lângă guvernul nostru această instituțiune „liberală”?

Nu știm, dar bănuim. Toată țeara bănuiește acest lucru. Deputatul Rakovszky a spus-o în plin parlament, că în marele public există hotărât credința, bănuiala, că pe la poște se desfac scrisorile și se frânge astfel secretul epistolar. Noi n'avem nici un motiv de a nu ne alătura la ceata acelora, cari bănuiesc existența cabinetului negru unguresc. Din contră; am avut atâtea casuri, încât bănuiala ni-se preface în convingere. Ear' discuția ce s'a urmat zilele din urmă în parlamentul din Budapesta, mai ales însă declarațiunile făcute de baronul Bánffy, confirmă în noi convingerea, că da: guvernul liberal al Ungariei susține un cabinet negru, cu menirea deosebit de „onorifică” de a frânge scrisorile, îndreptate postelor și a viola secretul epistolar.

Dacă alt rezultat nu ar avea discuțiunea din dietă, acesta unul îl va avea, că credința și bănuiala marelui public se va confirma tot mai mult, până a-l aduce la convingerea, că stă sub regimul unui spionaj, sub domnia unui sistem de poliție politică, ear' cabinetul „liberal”, ce ne guvernează țeara susține un „cabinet negru”.

Baronul Bánffy, șeful acestui cabinet, a mărturisit-o însuși.

Era vorbă de o scrisoare privată, pe care Bánffy a avut indiscrețiunea de a o ceti în plin parlament. Scrisoarea n'a scris-o el, nu i-a fost adresată lui, și e totuși în mâinile lui. Cum a ajuns în posesiunea ei?

Ni-o spune însuși. Zice, că el are grămadă de atari scrisori și acte, cari îi

sosesc din nenumărate locuri, însoțite de scrisori anonime ori iscalite.

Cum de vine un om, ca să lifereze lui Bánffy acte și scrisori, cari nu sînt nici ale lui, nici ale lui Bánffy? De sigur nu de dragul mustețelor răsucite ale baronului din Dobâca, ci pentru-că știe, că astfel de scrisori sînt prețuite la guvernul liberal, știe că astfel de servicii de spionaj se răsplătesc din partea puternicilor zilei.

Scrisoarea deputatului Blaskovich, răstăcită prin atâtea mâni, a fost urșită ca să ne descopere această instituțiune. Ea a dat lui Bánffy privilegiu să se tradeze însuși.

Din discuțiunea ce a urmat în dietă Luniă trecută se vede, că scrisoarea aceasta a ajuns în mâna lui Bánffy — nu ca cele trimise din „nenumărate locuri, însoțite de scrisori anonime și iscalite” — ci pe o cale mai scurtă: i-a predat-o un ziarist maghiar, tot „liberal” și el, dar mult mai „corect” în punctul discrețiunii decât șeful seu în „liberalism” — Bánffy.

Pașii acestui om ne conduc în secretele cabinetului negru. El are o scrisoare, pe care o crede de interes pentru cauza „liberalismului”. Se duce la șeful seu, să i-o comunice.

Dar' nu-l află acasă; în locu-i e — Jeszensky, această sinistră figură, cunoscută tuturor Românilor, după îngorșosul seu renume. Jeszensky îi cere scrisoarea; acesta i-o predă. Scrisoarea ajunge în mâna lui Bánffy, și el o pune la celelalte multe.

Cine le aduce pe „celelalte”? De sigur nu ziaristii maghiari. Ele au sosit din „nenumărate locuri” — și șeful lor e Jeszensky și Bánffy.

Să ne aducem aminte de istoria Manifestului, care s'a publicat mai nainte decât în „Tribuna” în „Pester Lloyd”; să ne aducem aminte, — e așa de proaspăt lucru — de Protestul-proiect publicat deja prin mai toate ziarele din Budapesta, înainte chiar de a fi el cunoscut tuturor Românilor. Să ne gândim apoi la poziția lui Jeszensky față cu chestiunea naționalităților, ca șef al secțiunii așa numite „pentru naționalități și politică internă”, ca șef al „poliției politice” care fără îndoială există. Să mai adăugăm ceea-ce Bánffy însuși a declarat, că cu Jeszensky comunică el mai mult în afaceri politice; apoi ceea-ce i-a strigat un deputat opozițional: că a fost supremul „dirigent al ultimelor alegeri”, —

și ne-am atunci luminat asupra cabinetului negru.

Dar' la ce am mai căuta după el? Un cabinet ministerial, care în fruntea sa posedă un atare șef, cum el ni-se prezintă în lumina ultimelor zile, prin mărturisirile sale proprii; un om care primește scrisori furate, și se folosește de ele în public și care nu se rușinează a susține, că el a procedat corect, — un atare cabinet e singur adevăratul cabinet negru.

Sibiu, 27 Ianuarie n.

Respins! Recursul insinuat din partea presidentului partidului național, dl. Dr. Ioan Rațiu, în contra sentenței căpitanului de poliție din Sibiu, care pentru convocarea conferinței naționale pe 24 Octombrie l-a pedepsit la 10 zile închisoare și 70 fl. amendă în bani, a fost respins din partea vicecomitetului comitatului Sibiu, cu îndatăta motivare, „indokaind fogva helybenhagyatik”.

Tot pe motivul acesta a fost respins și recursul dl. Dr. Octavian Russu, Dr. Amos Frâncu, Dr. Nicolae Vecerde, Onoriu Tilea, Zaharia Boiu și I. A. de Preda, depuși la câte 3 zile închisoare și 25 fl. amendă, pentru convocarea conferinței alegătorilor români din cercurile Sibiu, Olsnadie și Norcrihu.

În contra sentenței se poate apela în timp de trei zile la ministrul reg. ung. de interne, — zice dl. vicecomite.

Se va face!

Mojicia lui Bánffy. Întreaga presă europeană s'a scandalizat de purtare prim-ministrului maghiar Bánffy, în afacerea cu scrisorile ajunse în posesiunea sa „pe cale necinstită”. O foaie de mare greutate politică din Germania, apreciază faptul cu următoarele cuvinte:

„După concepțiunile noastre despre moralitatea politică, e de neînțeles scandalul fără seamăn, provocat în dieta maghiară, unde ministrul-president nu s'a sfuit a ceti o scrisoare care nu a fost dînsului adresată și pe care un spion i-a pus-o în mână, și a se provoca la cuprinsul ei al altor scrisori anonime, ca la arme în contra opoziției maghiare. Astfel de mijloace nu a folosit nici-când un guvern constituțional în luptele de partide și în plin parlament. Asta e culmea cinismului politic și guvernul, care se demite la aceasta, a comis fără îndoială la alegeri toate acelea atrocități cari i-se impută din partea opoziției. Mergînd pe calea aceasta, Ungaria are să se degradeze la rangul statelor din Balcan, unde

omorul politic, mituirea, corupția și spionajul cu scrisorile anonime sînt lucruri înfiorătoare.”

Eată ce judecată are străinătatea despre guvernul lui Bánffy și despre majoritatea ce-l tolerează.

Dela Ligă. Duminecă s'a ținut în București congresul Ligei culturale. A fost aclamat ca prezident al congresului dl. Stroe Belloescu din Bérad. S'a cetit de către dl. Periețeanu-Buzău, împăcarea între cele două Ligi, după aceea s'a ales următorul comitet central: Membri: Barbu Delavrancea, A. D. Florescu, Ion. C. Grădișteanu, Al. Lupascu, Vasile Miculescu, Dim. Nețescu, Barbu Păltineanu, Ștef. Periețeanu-Buzău, M. Vlădescu. Censori: Zefir Herescu, Rădulescu-Motru și Anton Vanicu. Apoi la propunerea dlui. Badensky, dl. V. A. Urechidă, a fost proclamat prezident de onoare al Ligei culturale.

Comitetul se va întruni cât de curînd pentru a se constitui. Președinte se crede că va fi ales de nou dl. Ion. C. Grădișteanu.

Crisă ministerială... Lui „Alkotmány” i-se scrie din Viena, că cercurile dela curte sînt foarte indignate de purtare lui Bánffy și că-l desprețuiesc și-l încongiură. Unul dintre cei mai de frunte dignitari ai Curții (până aci protectorul lui Bánffy) ar fi declarat următoarele:

„S'a blamat (Bánffy) grozav de urf. Coroana pe lângă cea mai mare bunăvoință nu poate să-l țină decât numai până la legarea noului pact, și atunci va trebui să se retragă. Omului acestuia îi lipsește concepțul moral, astfel, că totdeauna sîntem în pericol de a vedea coroana compromisă.”

Tot „Alkotmány” face combinațiuni asupra viitorului cabinet, care va fi presidat sau de Khuen-Hedervary, banul Croației, sau de baronul Josika Samu, ministru a latere, în care Coroana ar avea mare încredere, pentru-că a dat semne de deosebite talente diplomatice, și ar fi un bun soț pe lângă contele Goluchowski. Baronul Josika și-ar forma apoi garda parte din partidul liberal de astăzi, lăsînd să intre în el de nou fracțiunea contelei Szapary azi scoasă din dietă, parte din elemente, cari acum stau afară de partide.

Adecuă cum ziceam noi; Bánffy are să facă „cuota”, și atunci — „mehett!” cu trei „t”, și în pași accelerați.

Desvélirea lui Bánffy.

— Din parlamentul maghiar. —

În ședința de Luni (25 Ianuarie) a camerei deputaților baronul Bánffy a vorbit de nou în cauza cu epistola lui Blaskovich, și a făcut unele desvéliri, prin care s'a desvélit pe sine însuși în toată nuditătea caracterului seu. Dacă ar fi mai puțin simț de sfilă în acest om, după cele-ce însuși a recunoscut și mărturisit, ar trebui să abdică imediat. Și dacă nu ar abdice, dar' ar exista în cercurile politice din Ungaria simț pentru morală, corectitate și onestitate, ar trebui să-l alunge cu sila din locul ce-l ocupă.

Scrisoarea perdută.

Eată ce a mai mărturisit șeful cabinetului negru.

„On. casă, în general vorbind eu am spus, că la mine sosesc din nenumărate locuri acte, plângeri și denunțări însoțite de scrisori anonime ori iscalite. Mai mult n'am putut spune. (!) Văzînd însă interesul d-v. am căutat să dau de urmă, cum a sosit acea anumită scrisoare la mine și am aflat următoarele.

„Un redactor al unui organ de frunte al partidului liberal a venit Sămbătă la mine și mi-a spus, că scrisoarea aceea prin el a ajuns la mine. El mi-a povestit, că în primăvara anului trecut clubul partidului popular și-a schimbat locuința. În cartirul părăsit s'a mutat o artistă dela operă cu bărbatul seu. În casă au găsit pe jos o grămadă de scrisori. Interesându-se bărbatul artistei de aceste scrisori aruncate, le-a găsit interesante și un mare pachet din ele l-a dus în redacțiunea munitului ziar.

„Membrii redacțiunii frunzărind prin ele, mai ales una au aflat-o de interes și au predat-o șef-redactorului, care ca lucru interesant a arătat-o mai multor membrii din partidul național. După aceea a adus-o la ministrul-presidial, ce e drept nu mi-e direct, ci aceluia ofician, care mai des comunică cu mine în afaceri politice. (Faimosul Ieszensky S.I. Red. „Trib.”)

„Aceasta s'a întîmplat în Maiu. Acest ofician în ziua următoare, prezentându-mi aceste scrisori (acum vorbesc de mai multe! Red. „Trib.”), mi-a atras atențiunea asupra interesului și importanței lor.”

„Această scrisoare eu am pus-o între celelalte sosite la mine pe calea amintită deja, dar' nu m'am ocupat de cuprinsul ei și poate (! Red. „Trib.”) nici de al celorlalte.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

OȘTIRILE LUI ALAH.

Noaptea care ncheie anul —
Noaptea sfîntă,
Cînd cetindu-și El-Coranul
Trist Mohamedanii cîntă
Pe răpușii prin bății —
Noaptea asta știu să spună
De-o minune
La Călugăreni prin văi.

Cînd e 'n jumătate ruptă
Noaptea 'n cale,
Pe uitatul cîmp de luptă
Se pornește-un glas de jale
Și-apoi multe și 'mprejur
Din păduri resar o mie,
Din câmpie
Plînge-un nesfîrșit murmur.

Și murmurul crește 'ntr'una
Și de-odată
Urlă 'n zare ca furtuna
Și prin zarea spintecată
De blesteme și de vînt
Ies Spahii în șiruri dese,
Grabnic iese
Oastea 'ntregă din pămînt.

Căci acum, prin lumea lată,
Ies să jure
Toți cari au perit v'r'odată
Pe câmpiile ghiaure —
Și-așteptînd un semn cresec,
Stau gîtiți, potop să plece
Și să nece
Tot pămîntul creștinesc.

Fi cu genele-amorțite,
Naltă mîna
Și din barbile-nălcite
Iuți își scutură țerina
Și pe cai s'asvîrl grăbiți,
Și-nvîrtesc dușmanii crucii
Săbii lucii
De năvală stănd gîtiți.

Furnicînd din mii de locuri,
Plini de ură
Cu blăsteme și batjocuri
Strigă toți ca dintr'o gură
Sfîntul nume-al lui Iesu,
Și turbate și 'ndrăznește
Mii de fețe
Alergînd privesc în sus.

Ear' acum, fiind o gloată,
Numai una,
Osie 'ntrăceastă roată
Se ridică Semiluna
De pe steagul care'n vînt
Geme-o plîngere 'nteruptă
Și se luptă;
Ear' ce geme, e cuvînt.

Și-i al lui Alah cuvîntul,
Sfînt și mare —
Și tăcută ca mormîntul
Și 'mpietrit' acolo 'n zare
Oastea 'ntregă stă pe loc.
Codrii, dealuri, rîu și luncă
Toate-aruncă
Ochi 'n sus spre-un semn de foc.

Mii de guri atunci în yae
Umplu cerul:
Crucea e, o cruce 'n aer!
Turcii toți svîrlindu-și fierul,
Iuți se 'ntorc ca 'ntorși de vînt!
Noaptea rîde luminată
Și de-odată
Întră total în pămînt.

G. Coșbuc.

VĚDUVA

de Alphons Daudet.

Întreg Parisul își aduce încă aminte de supărarea prințesei de Sora, cînd fi murl bîrbaful. Îndărătul ușilor încadrate în negru, a pomposului dolu parisian, își luase loc o cumplită desperare a Spaniolei, și toate exagerările cumplite ale acestor țări, rămase păgâne pe lângă tot ecoticismul lor strict, în cari se adorea sîngerănde chipuri ale lui Christos și ale Preacuratei Fecioare cu inima străpunsă de săgeți. Prințesa își tăia pîrl, se închise în chilii ei, și nu mai primi pe nime. Cu hainele negre, cu capul ei tinerel și tuns, părea o novită, în hotelul ei,

preschimbat într'un claustru. Ea își trecea zilele în fața portretului soțului seu și mîncea singură în spațioasa sală, unde în fiecare seară se puneau două tăcămuri. Băta și pălăria prințului stăteau la locul lor îndată în antiambra, ca-și-cum domnul, care într'a-dever s'a dus pentru vecie, numai acum ar fi sosit acasă.

Această amintire neînteruptă marea desperarea sîrmanei femei, și o făcea să simtă și mai mult realitatea tristă.

Din tot virtegiul balurilor, recepțiunilor, vizitelor și concertelor în cari s'au fost întîlnit și iubit, și-a păstrat numai o singură prietină, pe baronesa Ancelin, care cînta în salon și care avea să mulțumească frumoasei sale voci, că a rămas prietena prințesei. Această durere mare, puternică, ce nu se putea mîngăia prin nimic, se irita de ori-ce agomot, asculta însă cu plăcere cînd cineva cînta în apropierea ei.

Lacrimile îi curgeau atunci mai ușor. Astfel trecu doi ani.

Văduvia era încă tot așa de strictă și încă tot așa de dureroasă. Numai pîrl creșcuse din nou, frumos și des. Doliul se schimbă așa zicînd, și părea mai mult ca un caprițiu al eleganței.

Pe timpul acela, nepotul madamei Ancelin, se înamora nebunește în prințesa, pe care o întîlnise la mătusa lui, și se gîndi să o iee de soție. Cînd i-se spusă văduvei mai înainte despre aceasta, fu cuprinsă de o iritare mare.

Pentru ea, prințul încă tot mai trăia; și această propunere i-se părea ca o insultă,

ca primul paș al necredinții. Timp îndelungat nu-și mai cercetă amica. Tînrul bărbat plecă în călătorii, cercă să uite, se întoarse încăi nadapoi, arătă atîta iubire și desperare, încât madam fu cuprinsă de compătimire față de el, și se decise să înfrîngă muștrările de cuget ale prințesei.

Dar' cum se putea înfrînge această natură caracteristică, natură care nu raționa nici-cînd, ci trăia tot numai în iritare și entusiam. Ea credea că o pasiune așa grozavă, în mod necesar trebuie să fie jalusă, și cercă să-și câștige epistole vechi de ale prințului. Asta nu era așa greu. Domnul de Sora scrisese mult înainte de a se însura, și își ascunse „labele de gască” în o mulțime de scrinșoare și în saltare mici închise.

Madam Ancelin avu curajul să intre în hotel — care era așa zicînd mormîntul morții, un mormînt tăcut, înfloritor, în care o statuă vie plîngea cînt era ziua de mare — și să arete văduvei epistolele.

Asta nu a fost numai o durere, asta a fost o rupere de inimă. Sîrmană, mică prințesă! Anii fericirii, timpul văduviei, toate au trecut, s'au cufundat în abisul disprețului și al mîniei. Numai o furie monstruoasă de a-și răbuna mai trăia în ea. Portretul din chilii fu ars. Ea demandă să se depărteze tacămol precum și fotoliul al doilea, cari o împedecaseră de a fi singură; și în antiambra ce s'a deschisă vizitătorilor nu s'e mai vedea nici stăta nici pălăria, ce atîta vreme fusese acolo. Baluri, soupee și ospete avură loc în hotelul Sora. Precum se schimbă cerul, ce se scutură de o noapte lungă din cale

„Acum însă, on. casă, în decursul discuțiunii am aflat de lipsă a m. ocupa și de politica partidului popular, a dilucidă și chestiunea partidului național, și căutând prin scriptele mele, (1. Red. „Trib.”) pentru orientarea mea, am aflat și această scrisoare, pe care am găsit-o foarte potrivită pentru clarificarea situației.

„În urma acestora eu m'am simțit îndemnat și îndreptățit, ca să mă provoc la această scrisoare, pentru că n'am putut-o privi ca pe una care ar fi ajuns la mine în mod incorect, ori cu întrebuintarea vre-unui mijloc neregulat.”

După aceste confesiuni Bányffy spune, că a ținut de datoria sa să declare cele de mai sus, pentru a rectifica pe redactorul „liberal”, care l'a subministrat scrisoarea prin Jeszenszky. „El — zice B., adică redactorul Vészi — n'a ajuns în mod incorect la aceste scrisori, n'a procedat incorect cu ele, prin urmare la el nu se potrivește expresiunea, ce am întrebuintat, că le-a furat.”

Un nou neadever al lui Bányffy.

Îndată după B. se ridică deputatul Blaszkovich și îl roagă să cetească datul scrisorii.

Bányffy cetește: 20 Septembrie 1895.

Blaszkovich: „Am vrut să se constateze această scrisoare s'a scris înainte cu mai mult ca un an, înainte de închiderea dietei și de scrierea alegerilor, atunci dară, când nu eram legat de nici un partid.”

Până aci Bányffy tot așa a prezentat lucrul, ca și când s'ar fi întâmplat în decursul alegerilor din toamna trecută. Acum a fost constrins să-și mărturisească reaua credință.

Abatele Molnár constată, că partidul popular s'a mutat în 2 Nov. 1895; scrisorile le vor fi uitat servitorii în vechiul cuartir.

Dar' tocmai faptul, că aceasta s'a întâmplat în Nov., dovedește, că epistola din vorbă e curat de caracter privat, pentru că atunci nici partidul popular nu există ca partid politic nici el nu era deputat. — Provoacă pe Bányffy să predece scrisoarea proprietarului ei, dacă nu vrea să o păstreze, ca „corpus delicti” pentru judecatorie.

Pecatul lui Bányffy.

Mai bine a analizat ticăloșia comisă de baronul Bányffy deputatul Ivánka Oszkár, care a pledat pentru proiectul de conclud al lui Horánszky.

Arătând din vorbirile lui B. însuși cum el și-a recunoscut peccatul, prevăzută în codicele penal Ivánka întrebă:

„Mai există în acest cabinet vre-un ministru, care să fie de opinia, că o epistolă ajunsă pe cale nedreaptă sau prin furt în mâna prim-ministrului, n'ar fi un obiect pe care el ar fi dator să-l retrimită proprietarului său, ori dacă nu, cel puțin să respingă a-l primi?”

„Există vre-un membru în acest cabinet care să împărtășească părerea, că ar pute face cineva un de o epistolă furată, fără a întreba de adevăratul ei proprietar?”

„Eu cred, și sunt convins, că nu, numai în cabinet nu e nici unul, dar' în întreaga casă nu există om cu mod de gândire genul-man, care

afară, astfel să se reîntoarce prinșea, care se îmbracă acum în vestimenta sure, lila, roză, vinete, — la strălucirea ei de mai înainte.

Într-o seară, pe când se preumblau prin mica florărie, ea îi zise nepotului baronei Ancelin, care de când ea se reîntoarce la viață, o urma ca și umbra ei fidelă:

„Acum, dacă ai voie, vreau să-ți fiu soție.”

După puțin timp, s'au cunoscut și încă fericit; Ea, cu un fel de furie, El, dimpotrivă zăpăcit și mirat de această patimă neașteptată, își gusta fericirea fără a o analiza prea mult.

În societate s'a vorbit mult de această căsătorie. Baronesa Ancelin, care vorbea mult în frazele romanelor sale, află cu această ocaziune o vorbă minunată: „Priviți pe această prințesă” zicea ea, „lumea credea că a plăns, dar' ea a gugurit numai; a fost o veduvie de turcurică.”

Șase luni trecuseră; cei de curând căsătoriți se aflau la țeară, într'un castel aproape de Paris. Acolo îi cerceta prietena lor Când îi văzu așa fericiți și liniștiți, răpitoarea baroneasă, care nici când nu a fost prea ingenioasă, care totdeauna avea în vedere numai momentul de față, le zise de o dată.

„Totuși eu știu, care v'am făcut așa fericiți; acum nici că-mi pare rău de minciuna mea?”

„Cum? Ce minciună?” zise repede prinșea.

„D'apoi, scumpa mea, acum și-o pot spune, s'ermanul prinț nu a fost așa negru, cum și-l-am prezentat. Vestitele epistole s'nt de acum cinci ani, d-sa nici nu erai măritată atunci.”

ar accepta părerea, că ar fi cineva îndreptățit a comite delictul frângerii secretului epistolar.

„Atât din punct de vedere juridic, cât și din punct de vedere gentleman, părerea aceasta e incalificabilă.”

Ivanka citează §-ul 327 al codului penal și dovedește, că Bányffy s'a făcut vinovat cel puțin de crima ori delictul *gásdritului de hofi* (orgazdaság) (§-ul 370).

Peste toate acestea — zice oratorul — eu nu pricep cum cutează Bányffy a ne provoca și pe noi, ca să jucăm cu el împreună, și să primim în scrisorile, pe cari spune, că le-a primit cu grămada pe cale necorectă, poate prin furt, — și se comitem astfel și noi, cu el împreună, aceeași *porcărie*.

(Presidential îndrumă pe vorbitor la ordine pentru ultimul cuvânt).

Ivanka continuă: Eu (în de lucru necinstit a privi în scrisori, cari nu mie 'mi-au fost adresate; și ministrul-president vine și ne invită să facem acest lucru.

Declarând, că nu poate presupune că judecatorii maghiari se nu-l condamne pe Bányffy după-ce însuși și-a recunoscut peccatul, crede, că împregiurarea, că Bányffy e prim-ministru e numai agravantă, fiindcă „ori-care om poate pretinde, ca prim-ministru Ungariei să fie gentleman corect!”

Bányffy desmilit de Vészi.

A urmat o nouă desmilitare la adresa lui Bányffy. Deputatul Bolgár F. îndreptat de Vészi, că dacă Bányffy nu va spune corect starea lucrului, se-l coreagă a făcut desvéliri, cari arată, că Bányffy și față de redactorul Vészi a procedat incorect.

Eată partea referitoare din vorbirea lui Bolgár, care reprezintă pe Vészi.

„Scrisoarea din vorbă — zice Bolgár — a fost dusă din cancelaria partidului popular, — așa cum a spus-o Bányffy — din partea lui Rosenberg-Radó, soțul unei artiste, în redacția lui „Pesti Napló” al cărui șef redactor pe atunci era dl. Vészi.

„Atacând P. N. partidul popular Rosenberg a venit la Braun, responsabil dela P. N. cu scrisoarea se o publice în interesul de obște Red. Braun a fost de părerea, că o epistolă privată nu se poate publica fără învoirea adresantului ori adresatului, — și a predat-o șef redactorului Vészi, care după-ce a ținut epistola mai multe zile pe masa sa, s'a dus la dl. prim-ministru, șeful său de partid, ca să-l informeze despre cuprinsul ei.

Pe dl. prim-ministru nu l'a găsit însă în oficiu: dar' acolo a fost Jeszenszky, consilier ministerial.

(Perczel D.: consilier de secțiune. — Messlénnyi L.: Marele dirigent al alegerilor.)

I-a spus lui cuprinsul scrisorii și l'a rugat deci să comunice ministrului, fiindcă crede că astfel face serviciu cauzei, dar în foaie nu o poate publica, fiindcă asta nu se unește cu cinstea și onoarea.

Jeszenszky pretextând, că-i prea ocupat și poate să-și uite, l'a rugat pe Vészi să-i lase lui epistola și apoi va informa pe ministrul pe baza ei. Astfel scrisoarea a rămas la Jeszenszky!

„Acea-ta ai făcut-o?” zise prinșea, examinându-i pe amândoi o cu privire confusă.

Prințul morți uitat, a cărui nume ea nu-l mai purta acum, își relată din nou și pe deplin locul său. Barbatul o văzu aceasta, de pe mișcarea ce o făcuse ea, ca să-l depărteze dela sine. Fără ca să urmeze vre-o explicație, se sfârșise totul între ei. Ea se închise în odaia ei și se dădă — într-o agonie de opt zile — tuturor remușcărilor de conștiință ce o torturau. Nenorocita femeie se măritase a doua-ora din răsunare, nu din iubire; acum de vreme-ce vinovăția prințului în realitate nu existase, ea în asemănare cu el se simțea conștientă de nevinovăția sa și se rușina de sine însăși. Amintirea lui alungată într'un mod așa brutal, se reîntoarce mai viu și cu multă putere.

S'ermanul soț sta tot ascuns, el înțelegea, că pentru ea nu a fost nimic, și că vechia patimă resuscitată în mod așa viu a ucisă d'ntro lovitură pe cea mai nouă. Ea îi vorbea rece, ca unui străin, și-l asigură de iertarea ei, conștină fiind, că el era nevinovat. În ultimul moment, pe când madam Ancelin plângea înaintea ei, căci remușcărilor conștiinței o torturau, fără însă ca să-și fi înțeles greșala, prinșea se plecă spre acest suflet uscat, care fluturase asemenea unui fluture, pe calea dreaptă și aspră a vieții sale; apoi cu o voce, care era prea slabă decât ca plângerea ei să se fi putut considera de o dojană, îi zise:

„Tu vezi, că eu nu mai guguresc „eu mor”

Și ea spuse adevărul.

Enea.

În ziua următoare Vészi întâlnind pe Bányffy l'a întrebat de a luat cunoștință despre cuprinsul scrisorii, și l'a declarat, că publicarea epistolei nu o dorește, pentru-că după părerea lui asta nu s'ar uni cu cinstea și onorabilitatea.

În cele următoare Bolgár F. spune, că Vészi și-a uitat de scrisoare; dar când Bányffy l'a cetit-o în dietă, s'a dus la el și a insistat să declare în dietă cum a ajuns la scrisoare, și cum el l'a spus de atunci, că se nu se *tolosească de ea în public*. Astfel Bányffy a fost silit să vorbească de nou despre această afacere, fără de a spune lucrul așa, cum i-l-a impus redactorul Vészi. De aceea a trebuit să intervină Bolgár să-l coregează.

E interesant, că Vészi, deși liberal a încredințat pe un deputat opozițional, (Bolgár e apponyist), ca să controleze pe șeful său „liberal”. La imputările ce i-se fac pentru aceasta Vészi răspunde în „B. Napló” zicând:

„Care deputat liberal ar fi putut face acest lucru, fără ca să se nu fi trebuit să tragă apoi și consecințele necesare pentru ținuta sa?” — Caracteristic!

Deocamdată afacerea s'a încheiat în dietă prin aceea, că proiectul de conclud al lui Horánszky a fost respins. Dar de sigur ea se va continua pe altă cale.

Încurcătura lui Wlassics.

Afacerea contelui Majláth începe a deveni foarte neplăcută pentru ministrul de culte Wlassics. Capelanul din Komárom, cum numesc trimbișii guvernului pe energicul preot, care a refuzat să primească o denumire de episcop, fiindcă nu s'a făcut între condițiile statorice mai înainte prin reciprocă înțelegere, — a tras vîlul de pe machinațiunile guvernului și astăzi ministrul Wlassics stă demascat în fața lumii, ca un om care nu umblă pe căi drepte.

Frumosă situație pentru actualul guvern! Ministrul-president Bányffy prins cu minciuna din partea parlamentului, ear' Wlassics prins cu înșelăciune. Și oamnenii acestia mai au obrazul a rămâne pe scaunele ministeriale și a lăsa să fie numiți: „representanții Coroanei! Consilierii Regelui! Departe am ajuns cu moralitatea publică în „fericită” Ungarie.

Știrile cele mai nouă și autentice sosite din Viena, despre afacerea contelui Majláth, s'nt următoarele:

Imediat după sosirea contelui Goluchovski din călătoria dela Berlin, nunțul Taliani l'a făcut visita și l'a comunicat plănușoarea în contra ministrului de culte Wlassics, în forma unei „note verbale”, cum se zice în limba diplomatică.

Nunțul a dovedit cu date autentice ministrului de externe, că în Ungaria, în cei 50 de ani din urmă, nu s'a denumit nici un „coadjutor” pe seama bisericii catolice „fără drept de succesiune”.

Astfel a fost numit Haynald la anul 1851 de „coadjutor” tot pe lângă episcopul catolic din Ardeal, Kovács Miklós, ear' în anul 1852 l'a ocupat locul în mod definitiv, pe baza dreptului de succesiune.

Ca cineva să poată substitui pe episcopul, nu are necesitate de decret regal, pentru-că Papa poate su sînțesească pe ori-care canonic de episcop titular, care apoi săvîrșește ad hoc agendele episcopului, ca plenipotențiatul acestuia și ca vicar general.

Astfel de episcopi titulari se află de prezent în mai multe diocese catolice, de pildă: Strigoniu, Eger, Kalocsa etc.

Dar' acestia nu s'nt „coadjutori”. Acela care se denumește de „coadjutor”, primește titlul acesta în ori-care țeară, cu „dreptul de succesiune”. Asta e regulă. Regula e dar' — denumirea cu drept de succesiune, ear' o denumire fără acest drept formează excepțiunea.

Când deci nunțul Taliani a primit prin ministrul de externe comunicatul ministrului unguresc de culte, ca M. Sa Monarchul și-a dat învoirea ca episcopul din Ardeal Lönhardt să se poată adresa sfântului Scaun cu rugarea pentru acordarea unui „coadjutor”, — ear' în comunicatul acesta nu era vorba despre aceea, că denumirea „coadjutorului” se va întempla fără dreptul de succesiune: a fost de credință, că e vorba de „coadjutor” care are să fie denumit între împregiurări normale, anume: „cu drept de succesiune”, și în înțelesul acesta și-a trimis informațiile și propunerea la Roma.

Papa în înțelesul acesta a decis, și contele Majláth a fost avisat, ca să numească doi încrezuți, pentru „procesul informațional”. În stadiul acesta ajunsese afa-

cerea, când deodată vine știrea din Budapesta, că guvernul unguresc nu-i dă contelui Majláth dreptul de succesiune, ear' Majláth a declarat, că fără acest drept nu primește denumirea.

Astfel a expus nunțul Taliani starea lucrului, rugând pe contele Goluchovski să o comunice Coroanei, mai accentuând însă, că d'nsul (Taliani) a fost tras pe sfoară din partea guvernului unguresc, e compromis în fața sfântului Scaun, și va fi necesitat să se retragă și să părăsească Viena.

Contele Goluchovski imediat a mers la palat și a comunicat Monarchului cele auzite dela nunțul Taliani, ear' urmarea informațiilor acestora a fost, că ministrul de culte Wlassics a fost citat pe cale telegrafică la Viena, ca să se rectifice în fața Monarchului și să limpezască situația.

Cum se știe, ministrul Wlassics a stat o oră în audiență la Monarchul, ear' cu Taliani a conferat tot o oră, ear' după aceea a avut întrevedere și cu contele Goluchovski. Că oare succesul l'a a netezi conflictul și a restabili buna înțelegere, nu se știe încă până în momentul scrierii acestor știri.

Tot ca știre interesantă se colportează și faptul, că propunerea ministrului Wlassics cu adevărat a fost pentru numirea contelui Majláth cu drept de succesiune, dar' în consiliul de ministri, colegii sei, în frunte cu Bányffy, l-au majorizat, și au decis să se facă denumirea fără acest drept, până ce va vedea guvernul cum se va purta noul coadjutor?

Guvernul a crezut, că contele Majláth va primi denumirea și fără acest drept, pentru-că e bună săritură, din capelan deodată episcop, fie chiar și numai titular, dar' s'a înșelat amar, căci capelanul l'a dat de furcă.

Așa o pățește omul, care nu umblă pe cale dreaptă!

Cartea albastră.

— Din secretele diplomației engleze. —

Evenimentele din Orient au silit guvernul englez se edee o *carte albastră*. Cartea albastră e carte politică. Cuprinsul ei îl formează actele diplomatice, corespondențele schimbate între guvernul englez și reprezentanții sei din țările străine. Scopul? De bună seama e acela, de a provoca verdictul lumii politice, de a purces bine ori ba guvernul englez în chestiunea orientală, și eventual de a face propagandă și a câștiga spiritele pentru — proiectul Angliei.

Cartea albastră a apărut în două tomuri; primul s'a împărțit săptămîna trecută între deputații parlamentului englez, ear' al doilea zilele trecute. În tomul prim s'nt publicate actele mai vechi, ear' în tomul din urmă cele mai nouă. Toate vorbesc la fel, despre plănuita acțiune comună a puterilor mari europene, întru îndreptarea stărilor de lucruri din Turcia.

S'nt instrucțiuni, trimise ambasadurilor engleze din partea guvernului lor, și s'nt rapoarte de ale acestora către guvern.

Reproducem unele, din tomul apărut mai în urmă.

Goschen, secretarul legațiunii engleze din Petersburg, a trimis în 4 Nov. următoarea telegramă lord-ului Salisbury ca raport despre rezultatul unei conferințe diplomatice, avute cu Șişchin.

„Mylord! După-ce M. Sa Tarul a sosit Sâmbăta trecută la Petersburg, azi am avut întâlnire cu domnul Șişchin, și l'am întrebat pe Excelența Sa că poate să vă dea răspuns la întrebarea cuprinsă în telegrama din 20 a lunii trecute? „Mi-am exprimat totodată speranța, că se va fi realizat așteptarea Excelenței Sale de a nu se opune guvernul imperial propunerii făcute, și că eu vă voi pute trimite un răspuns favorabil. Excelența Sa mi-a răspuns, că sperează a se pute afla o basă comună pentru de a ajunge puterile la o înțelegere perfectă, și că se vor găsi modalitățile cele mai bune, pentru a îndrepta situația actuală din imperiul otoman. L'am răspuns, că o înțelegere ca aceea pe care o doriți d-voastră își are deja baza în proiectul ce l-ați făcut, că: ambasadorii din Constantinopol, cari cunosc mai bine situația și știu mai bine ce dispozițiuni ar pute sana răul, se propună guvernelor lor o modalitate, care se corespundă dorințelor tuturor puterilor. E superflu dar' a se căuta și mai departe baza înțelegerii. La aceasta Excelența sa a declarat că e de acord cu d-voastră în aceea, că ambasadorii s'nt cei mai chemați de a cunoaște situația; și de aceea crede, că atât despre proiectul d-voastre, cât și despre acela pe care îl va propune guvernul imperial, d'nsii au să-și spună părerea,

adecă despre aceea că „Comisiunea dela dette publice” se primească conducerea finanțelor turcești, și se grțiească de folosirea banilor, care are să se facă astfel, ca guvernul țerii să se poată întări și se poată fi capace de a executa reformele necesare. A mai adaus Excelența Sa, că e convins a fi acesta modul cel mai sigur de a înceta pedeca executării reformelor, adică lipsa de bani.

Am răspuns, că procedura aceasta poate că ar duce la rezultat, dar' nu e sigură; la tot cazul ambasadorii să-și dea părerea, căci d-voastră încă intenționați a se da obiect de discuție ambasadorilor, ca să statorosească ei dispozițiunile necesare. Ar fi însă cu mult mai favorabil, — am zis eu — dacă în locul proiectului ce intenționează guvernul imperial a-l presenta, s'ar accepta proiectul d-voastre, și atunci s'ar pute provoca ambasadorii, ca să pună în discuție și proiectul Excelenței Sale. Domnul Șişchin însă nu s'a învoit la aceasta; l'am întrebat deci, de a găsit în telegrama d-voastre vre-un punct care fi face scrupuli? „Mi-a răspuns că în ultimul paragraf se cuprinde *forța*, pe care d'nsul trebuie să o exponeze, și a mai adaus, că idea de a se folosi *forța* în contra Sultanului e foarte antipatică M. Sale Tarului. M'am provocat la aceea, că dacă Sultanul va vedea că toate puterile se află în perfectă înțelegere asupra punctului că stările din imperiul otoman trebuesc schimbate, nu va fi trebuință de mijloace de *forță*. Numai cugetul, că puterile s'nt serios de acord, e suficient pentru dobândirea efectului dorit. Domnul Șişchin la aceasta mi-a răspuns, că cu privire la proiectul d-voastre nu poate da răspuns pozitiv, înainte de a auzi părerea celorlalte puteri.”

Tot în această din urmă *carte albastră* e publicată scrisoarea lui Salisbury din 21 Decemvrie, trimisă lui Milonke, ambasador englez pe lângă curtea din Viena. Scrisoarea are următorul cuprins:

„Ambasadorul austro-ungar a venit azi la ministerul de externe, și a declarat că e instruat a-mi comunica, că guvernul său acceptează în principiu proiectul meu trimis în 30 Octomvrie lui Sir. E. Monson prin fir telegrafic, proiect, care intenționează o acțiune comună din partea puterilor, pentru sistarea stărilor amenințătoare din Turcia. Contele Deym mi-a revocat în memorie, că contele Goluchovski a fost totdeauna de părerea, că acțiunea comună a puterilor e unica modalitate de a delătura pericolele ce amenință Turcia, și prin ea pacea europeană. Contele Goluchovski încă e de părerea, ca să se însărcineze ambasadorii a se consulta: cari s'nt cele mai practice dispozițiuni, ca în imperiul otoman să se restabilească stările normale de lucruri.

Rezultatul consultării lor, se-l comunice puterilor, cari apoi să exercite presiune colectivă asupra porții, apelând după necesitate, la toate formele presiunii. Ce se atinge de detalii, contele Goluchovski e de credință că asupra acestora se poate discuta mai târziu.”

Se mai găsește o telegramă a lui Salisbury adresată lui Monson, în 24 Decemvrie, în care se fac destăinuri despre declarațiunile pe cari le-a făcut reprezentantul Franței din Londra, de Counsel, cu privire la instrucțiunile ce le-a trimis ministrul de externe francez, Hanotaux, ambasadorului francez din Constantinopol, Cambon.

Instrucțiunile acestea se învîrtesc pe lângă următoarele trei puncte: 1. Susținerea integrității imperiului otoman; 2. Nici o acțiune separată, ci comună; 3. Abandonarea ideii unui condominium. Guvernul francez do-rește aplicarea și extinderea reformelor asupra tuturor supușilor din imperiul otoman, fără deosebire de rasă și religie. Ce se atinge de folosirea mijloacelor de *forță*, guvernul francez nu le respinge, și e învoit ca la timp potrivit să se discute asupra lor, dacă toate puterile vor recunoaște absoluta lor necesitate.

Acestea s'nt părțile mai însemnate din țesăturile diplomatice, în cari voesc puterile mari europene să îmbrace pe *muribundul* din Orient. S'nt acte autentice diplomatice, pe cari guvernul englez a ținut a le împărții lumii politice, în scopul de a-și motiva și justifica ținuta în chestiunea orientală. Câte acte diplomatice vor mai fi însă, cari n'au apărut în *cartea albastră*, din motivul că — nu s'nt de natură, a pute fi date publicității!

Aforisme politice.

— Una la zi. —

În inima omului totdeauna firea e mai tare, decât spiritul de partid.

Lamartine.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 10) vorbește despre discuția din dieta maghiară asupra votului universal și despre manometrul ministrului Perczel, cu care voește să măsoare patriotismul cetățenilor.

— „Cum ar fi putut să intre în capul unui Perczel ideea votului universal? — Întrebă „G. T.” — Alt cap se cere pentru așa ceva, și înainte de toate o minte neturburată de nebunia născuței de maghiarizare.”

Constată că Maghiarii recunosc singuri că fără privilegiu, nu pot trăi. Introducându-se votul universal, ei ar fi morți. De aci antipatia lor pentru reformele electorale.

— Vor mai susține ei însă — încheie „G. T.” — cât vor mai susține stările privilegiate, în cele din urmă însă tot se va împingi ceea ce a zis unul din vorbitori „partidei populare”, cu ocaziunea aceasta, și dreptul poporului mai curând sau mai târziu va învinge stăvilele, ce „i-se pun”.

Dreptatea (nr. 9) reproduce un articol apărut în „Magyarország” care se termină astfel: „În Ungaria totul e minciună!”

Foia Poporului (nr. 3) arată într-un articol „Frații Noștri”, că puterea noastră de a ne împotrivi încercărilor, ce se fac pentru a ne rapl naționalitate, a crescut mult prin faptul, că frații noștri de peste munți au ajuns a avea un regat puternic și liber.

Împregăturile se desăvârșă prielnic pentru noi, și viitorul al nostru va fi, numai să ne împlinim datoriile, pentru a ne lumina din zi în zi mai mult.

CRONICĂ

Sibiu, 26 Ian. n. 1897.

Petrecerea tinerimii. Mulțumită viuei interesări a tinerilor noștri din Sibiu, petrecerea tinerimii s'a statorit definitiv pe Sâmbătă, 6 Febr. st. n. S'au luat toate dispozițiile, ca la petrecere să poată lua parte cât de mulți Români din loc la giur. Petrecerea va avea caracterul nepretențios al unei frățești conveniri sociale. Peste 2—3 zile se vor face invitațiile speciale.

În lăncezeala socială, de care pătimim de atâtea vreme noi Sibiienii, petrecerea tinerimii va fi pentru toți o veste îmbucurătoare și binevenită, ales, că în iarna aceasta nici chiar balul „Reuniunii femeilor române” nu se va da. De mult ne tot plângem de amorteala socială, în care trăiesc Români sibiieni, și toată lumea ascăză îndeosebi pe tineri, cari ar fi ocolind a conveni cu familiile române. Tinerii noștri, dornici mai mult ca ori-cine de o viață socială adevărat românească, au luat acum inițiativa, nesocotind toate temerile de ne-reușită, fatal legate de ori-ce petrecere românească din Sibiu.

Sperăm deci, că publicul românesc din Sibiu și giur, dar' mai ales cel din Sibiu, va aprecia după merit frumosul început al tinerilor, luând parte la petrecere cu mic cu mare, și dând astfel puternic indemn pentru reînvierea vieții noastre sociale.

Atragere atenției abonanților noștri, că cu nrul 12 se sistează exp. pedarea „Tribunei” la adresa aceluia oari nu și vor fi renouat abonamentul,

Proximal congres de pace. Biroul central din Berna al congresului internațional de pace a decis, ca proximal congres să se țină la Bruxelles, unde va avea loc și o expoziție internațională. Congresul acesta va avea să dezbătă între altele importanta chestiune a tribunalului de pace anglo-american și chestiunea fondului de mai multe milioane, testat de Nobel pentru scopurile legii de pace.

Cătră Bánffy. Un alegător din Vespriș publică în „Nemzeti Ujság” o scrisoare în care se adresează cătră „Excellența Sa prim ministrul Bánffy”, rugându-l să-i spună, dacă între epistolele ajunse pe cale neiertată la dînsul nu se află cumva și scrisoarea, pe care deja în Septembrie 1896 a trimis-o el presidentului unei partide opoziționale. În această scrisoare cetățeanul din chestie întreba, cum s'ar putea mântui cercul lor electoral de partida guvernamentală, care lucrează cu toate mijloacele corupției.

Scrioarea — după-cum s'a convins cetățeanul — n'a ajuns la destinație. Eată o nouă problemă pentru „hameș”-ul Bánffy!

Advocații din Budapesta. „Ügyvédek lapja” scrie, că în Budapesta se află acum 1065 de avocați și 627 candidați de avocați. Acest număr e colosal și totodată foarte semnificativ pentru stările de lucruri din Budapesta. Socotind un venit de 2000 pe fie-care avocat, deci în total 4,130.000 de fl., ear' pe fie-care candidat numai 600 fl., adică în total 376,200 fl., reiese uriașă sumă de 4.506.200.

Eată o iconă deșădă despre spesele de proces din capitala Ungariei.

Dar' unei biblioteci. Ni-se scrie, că dl Dion. Roman din Mediaș a dăruit bibliotecii populare din Bierton 36 fascicule din „Vatra” și 18 nr. din „Rândunica”, pentru care fapt comitetul îi aduce mulțumite.

Imoralitatea Budapestei. Apropos de notița publicată în numărul nostru de alaltieri, sub titlul acesta, dăm azi o dovadă foarte elocventă: În săptămâna trecută poliția din Budapesta a prins nu mai puțin de 865 de vagabonzi de toată specia. 865 prinderi într-o singură săptămână, — e cel puțin simptomatice!

„Foia pentru toți”, nr. 4 a apărut cu următorul cuprins: Delavrancea (cu portret). — Convorbiri săptămânale. — Norocul Dracului. — Instrucție. — Lumea cea mai bună. — Spicuirii. — Gândiri. — A știut el vladica. — Lăptăriile model în Elveția. — Romanul unui călugăr, de Ioan Rambeau (urmăre). — Ce înseamnă unele nume de botet. — Partea științifică. — Felurimi. — La un cocostre, de V. Alexandri. — Istorie veselă. — Trecut și prezent. — Noutăți. — Proverbe japoneze. — Podoabele casei. — Glume. — Maica Domnului (portret). — Rețete și sfaturi. — Experiențe instructive.

Societatea agricolă. Am adus și noi știrea, că dl P. S. Aurelian, ministrul president al României, a întocmit un proiect de lege pentru înființarea unei societăți naționale agricole, și a unor comiții agricole. Eată acum unele detalii relativ la noul proiect de lege. Societatea va avea un număr de 100 de membri activi, dintre care 60 români sau naturalizați români și 40 străini locuind în România; 200 de membri corespondenți din cari 120 din țeară și 80 din străinătate. Societatea are de scop a se ocupa cu marile chestiuni privitoare la agricultură. Ea va fi consultată ori de câte ori ministrul agriculturii va crede de cuviință. Biurul va fi ales pe un period de 30 ani și se va compune din 1 președinte, 2 vicepreședinți, un secretar general și 2 secretari.

Din Budapesta. Spre marea bucurie a celor-ce obișnuiesc, ca noaptea să meargă mai târziu acasă, senatul orașenesc al Budapestei a hotărât, ca porțile să nu se mai închidă la 10, ci la 11 ore din noapte. Firește, reforma numai plăcere nu le-a procurat supraveghetorilor de case, cari într-o adunare bine cercetată au convenit să apeleze la ministrul de interne împotriva noii dispoziții, care le micșorează în mod simțitor venitele.

Descoperire arheologică. Cu prilejul săpăturilor puse la cale de societatea arheologică grecească din Atena, pe locul unde a fost Acropolea, s'a descoperit o scară secretă, care conduce în interiorul Acropolei. Savanții greci susțin, că aceasta e scară, pe care în al doilea război cu Măzii au fuge-sit-o Persii, ca să poată pătrunde în Acropolea. Urmele acestei scări se căutau de mai multe decenii, fără a se fi putut afla.

Ciuma. Direcția serviciului sanitar din România a adresat în chestiunea luării de măsuri contra cumei următoarea notă ziarelor de dincolo:

„Unele ziare se arată îngrijite din cauza întinderii cumei din India, întindere favorizată prin foamete.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar crede că aceste temeri nu sunt întemeiate și că vom pute apăra țara în contra invasiunii pestei.

Pe noi, înainte de toate, ne interesează măsurile pe cari le iau statele mai expuse decât România.

Austria n'a luat până acum măsuri extra-ordinare în porturile ei, ci a oprit numai importarea vestimentelor vechi și a obiectelor de așternut uzate, ceea-ce vom face și noi.

Austria are încredere în măsurile luate în Orient și e probabil, că puterile cele mari vor reuși a impune oare-cari măsuri de apărare în Marea-Roșie.

Rusia a luat deja măsuri la hotarele ei din spre Persia și a înființat puncte de observație în Persia.

În ceea-ce ne privește pe noi, dl Dr. Felix, bine informat, afirmă că numărul vapoarelor, cari vin direct din India în România, nu e mai mare decât cel mult 5 pe ac, și acestea se opresc obișnuit la Smyrna, Constantinopol și Odesa, înainte de a veni la Solina. Aceste vapoare, cari aduc orezul din Rangoon (Siam), nu vin în timpul iernii, ci primăvara. Aceste vapoare vor fi supuse la o priveghere severă.

Bumbacul nu vine direct din India, ci din Europa, Asia-mică, Trebizonda și Constantinopol. Noi neavând fabrici de torțorie de bumbac, nu importăm bumbac crud din India.

Sacii, numiți sacii de Calcutta, nu vin direct din India, ci din Irlanda. Vapoarele, cari aduc orezul transportă de obicei și un număr de saci vechi de rezervă; aceste vapoare vor fi supuse la control, care va fi cu atât mai facil a se exercita din cauză că numărul acestor vapoare este foarte mic, 2—5 pe an.

Putem adăuga că singurul importator mare de orez din India este casa Brunner din Galați.

— Brouardel, distinsul profesor med. din Paris, a declarat unui ziarist, că ciuma din India nu prezintă nici un pericol pentru Europa. „Săntem în stare” — a zis Brouardel — să o înfrângem, dacă s'ar ivi.”

„Povestea Vorbei”, nr. 14 are următorul cuprins: Alceeva de Ioan Gorun. — La colț (pastel) de D. M. Răduic. — Cartea inimii (fantasie) de Milly. — Ce tresări (poesie) de G. I. — Din povestirile lui Ilie Pietrarul (nuvelă) de S. — Cântec (poesie) de N. Gh. Nicolescu. — Semnele vremii de Sandu. — Hora bradului de Mac-Dem. — Sculptor (poesie) de V. Podanu. — Cărți

apărute de Cr. — Vierul (nuvelă) de Ioan Adam. — Carpații și Basarabia de Const. St.-Ciurea.

Earăși „Idile”. E pare-că fatal, ca șirul aristocraticilor „idile” moderne, început de princesa Elvira, și continuat de ficia ministrului Crispi și de princesa Chimay, să nu se mai sfârșească. Acum alte două „idile” se anunță, una din Londra, alta din Berlin.

Frumoasa contesă Lertsch Saurma, soția ambasadorului Saurma din Berlin, a fugit cu un comiu. Părechea amoroasă trăiește de prezent într-un sătuleț din Germania. Se poate închipui, ce mare senzație a provocat această nouă „idilă” în Berlin, orașul privit de sediu curatelor moravuri germane.

Lady Cowley, una dintre cele mai distinsse figuri ale aristocrației engleze, vînd — zice-se — a se răbuna pe bărbatul seu, care arăta mare afecțiune față de o baltistă a operei din Londra, s'a lăsat în dragoste cu un comis voiageur. În urmăre „distinsse” păreche aristocratică se va divorța.

Epistola Madmei Rigó. Fosta princesă Chimay a scris ziarului „Figaro” din Paris o scrisoare mai lungă, în care între altele spune următoarele: Voi Parisienii știți foarte bine, că bărbatul meu m'a neglijat și că până și cei mai buni prieteni ai mei l-au desaprobat pentru aceasta. Dar' asta nu m'ar fi îndemnat, să-l părăsesc. Decisivă a fost situația mea jenantă, pe care o aveam în societate, pe când el își petrecea vremea în „Monte-Carlo”. După acestea fosta princesă declară, că nu-l acuză pe soțul seu, de oare-ce și azi îl iubește cu respect. Epistola e subscrisă: Madame Rigó.

Știri mărunte. În Căntăvăr, gendarmii au prins o mare bandă de falsificatori de bani. — În librăria I. Gerő din Budapesta s'a făcut percheisiții, în urma unei arătări, că sub firma S. Antal învadează țeara și străinătatea, cu cărți pornografice. — În Lipto-Sat-Miklós a ars total fabrica de piele Kovács et Slodola. — În urma unui incendiu izbucnit în Petersburg au ars 6 cerșitori. — În Bombay ciuma a secerat din 26 Sept. 1896 încoace 9835 victime. — Capitanul Peták, care pușase asupra femeii sale și asupra două colegi, a fost osândit la pierdere rangului și la 2 ani arest de fortăreață. — Împărăteasa Eugenia, văduva lui Napoleon III. a sosit pe mai mult timp la Cap-Martin.

Posta redacțiunii.

D-șoarei H. M. în B-iz. Am primit cu plăcută surprindere. Se vor publica cât mai curînd.

D-lui L. Br. în S. S. Trimite manuscriptul. Avem, ce e drept, mult material; dar' vom alege tot ce-i mai de ales.

D-lui G. P. în T. S. Epistola, de care vorbești, la noi n'a sosit. Adresează-te ministrului president Bánffy, și-l întreabă nu cumva și epistola d-tale e între cele multe care-i sosesc lui din nenumărate locuri?... Mai ști?

Povestea neîncheiată a sosit. Vom vedea, după-ce o vom fi citit.

Năseid. Eroarea am observat-o, dar' prea târziu. Din celelalte însă se vede că-i numai eroare. A rectifică, înseamnă, a strage atențiunea cetitorilor asupra ei. Treacă deci... — Despre cele trimise — vom vedea — după-ce le-am citit.

Mai nou.

„Metropolitul Ardealului”.

„M—g” e informat, afirmative din isvor sigur, că Metropolitul Mihalyi din Blaj ar fi rugat pe presidentul casei magnatilor, ca în loc de titlul de până acum de „arhiepiscop de Alba-Iulia” să-i dea titlul oficios de „Metropolit al Ardealului”. Presidentul Toth Vilmos a admis rugarea și a dispus, că de aci încolo în afacerile casei magnatilor să se întrebuintze oficios titlul de „erđelyi metropolita”.

„M—g” e infuriat pentru acest lucru. El scrie:

„Metropolit al Ardealului nu există, și Ungaria nu poate permite să existe. Asta ar fi o vătămăre a dreptului public unguresc, ar atinge uniunea Ardealului cu Ungaria și ar avea și coloritul, că în Ardeal biserica română gr.-cat. ar fi cea dominantă”.

„Magyarország” protestează în contra unei atari inovații.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Viena, 26 Ianuarie nou. Ministrul de externe contele Goluchowski a fost primit ieri în audiență lungă din partea Monarhului; o oră mai târziu a primit visita ambasadorului rusesc din Viena Kapnist, cu care s'a întreținut mult.

Wiesbaden, 26 Ianuarie n. Ministrul de externe rusesc contele Muraviev, so sește mîne aci, la patul mamei sale bolnave, care numai din gazete știe despre denumirea fiului ei de ministru de externe al Rusiei. De aci Muraviev va călători la Paris apoi la Berlin și Viena.

Bibliografie. 100.

„Biblioteca pentru toți” și cu ea toți iubitorii de literatura românească, jubilează. Salutarea întreprindere a ajuns să împlinească un centenar de exemplare. Felicităm din festivul incident pe conducătorii acestei „Biblioteci”, reproducem aici prefața volumului 100, scrisă de dl D. Stănescu, directorul ei.

Numărul 100!... „Biblioteca pentru toți” a ajuns la numărul 100 în mai puțin de doi ani... O publicație instructivă, moralizatoare, educativă, a ajuns în Țeara Românească să se vîndă repede și mult!... Ei bine, da. Dela început am avut încrederea în succesul acestei publicații. Vîndînd dorința cea mare de citire, vîndînd cum se vindeau de mult romanele proaste și rele, ni-am închipuit că nu se putea ca dintr'atîți cetitori să nu se găsească o parte cari se simtă dorința, trebuința de a citi lucruri, care să le sporească capitalul de cunoștințe, și le mai subțieze spiritul, gustul, în sfîrșit de a citi ceva mai bun și mai serios.

Nu ne-am înșelat. Publicația noastră merge tot atât de bine, ca și ori-ce roman cu perepții amețitoare, — ba poate și mai bine.

Cetitorii cari ne-au urmărit cu binevoitoare luare aminte, au vîzut căt ne-am silit să le dăm materie plăcută și bună. În catalogul celor o sută de numere apărute sînt atâtea nume mari române și străine, e atîta variație de materie, încît credem că le-am îndreptățit oare-cât așteptările.

E adevărat, că publicația noastră a și fost încurajată de scriitorii români cei mai însemnați, și pe lângă numele ce avem, cîrînd se vor adăuga și altele tot atât de stimabile și de iubite.

Din parte-ne nu ne vom opri aci, nu ne vom mulțumi cu câștigul moral dobîndit, ci mereu vom căuta a face mai bine.

Dorim să plăcem tuturor, și tuturor să le fim folositori, — mai cu seamă celor, căroră nu le dă mîna să-și plătească mult pe-trecerile.

Am căutat și căuta-vom și de aci înainte să exercităm, dacă se poate, o înfrîiere sănătoasă, să răspîndim printre cetitori elemente de convorbiri care se poată face întru-nirile mai placute, mai ușoare între toate clasele societății; să amintim unora lucruri pe care le-au știut, să învățăm pe alții lucruri ce nu știu, să ajutăm dezvoltarea gustului și a simțămîntelor bune, să întărim dorința de a face bine, să împunem iubirea de cămin, de patrie.

Aceasta ne-a fost înța, cătră aceasta vom tinde din toate puterile.

Chestiuni de învățămînt, un volum de 340 pagini; note asupra învățămîntului primar de d. A. Lupu-Antonescu, profesor și inspector al școalelor primare și normale. Cuprinde următoarele capitole:

Statul și învățatul. — Alexandri și C. Negruzzi pedagogi. — Cartea de citire. — Programa studiilor primare. — Cine, ce? — Un învățător inimos. — Negru pe alb: sărăcimea școalelor rurale, recrutarea învățătorilor, localurile, circumscripțiile școlare etc. — Conferințele didactice. — Cuceriri de Ruși. — Examenle particularilor. — Școala și școlarii. — Un document școlar: reformele propuse de consiliul general de instrucțiune din 1884. — O excursiune la țeară.

De vînzare la toate librăriile și la editorul H. Steinberg, strada Șelari nr. 18. Preț 2 lei.

Călindarul zilei.

28 Ian. a. 1897

Italian: Carol mare.
Gregorian: Inch. Ianț. Ap. Petru.
Soarele: răsare 7.28, apune 4.3: m.

Euletin meteorologic.

Din țeară 22 Ian. n. 9 ore dimineața.

Stațiunile	Presiune, atmo-sf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	țîră
Budapesta	762	— 2.4	—	—
Sătmăr	768	— 4.8	SV	1
Cluj	762	8.4	S	2
Orșova	764	— 8.2	VS	3
Arad	763	— 1.1	NV	1
Panciova	762	— 3.7	SV	4

Sosiți în Sibiu.

În 27 Ianuarie n. 1897.

Hotel „Împăratul Romanilor”. V. Voina, protopresbiter din Brașov. D-șoara Maschek, privatieră și R. Adler din Budapesta. A. G. Gross și Kieselbach din Viena, voiajgiori. G. Adler, negustor de lemne și Heinlich și L. Krone, comercianți din Budapesta. F. Kazunski, locotenent din Făgăraș.

Hotel „Neurithrer”. V. Laug din Timișoara. C. Berényi, Dr. Szolnasy și B. Puszkás din Cluj. I. Silberberger și S. Auerlich din Viena. A. Begnó și E. Kovács din Budapesta. I. Mark și Strasser din Boita, voiajgiori.

Hotel „Meltzer”. V. Klein și I. Berger, voiajgiori din Oradea-mare.

Editor și redactor responsabil: Teodor V. Păcățian. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressendorf.

Din public. *)

Replcă

la „Duplica” vestitului notar Albini V. Iulius din cercul not. Zlatna.

Trîmpoele, în 17/29 Decembrie 1896.

Cu ajutorul lui D-zeu voesc ca pe calea publicității să închei acum deodată cu d-ta de Iulius Albini, și totodată să te dau de gol să fi cunoscut lumii întregi, că ești un mincinos patentat, că ai umblat și cercat cu vicleșug — mișcăriuni și seduceri, a duce lumea mare în eroare, ca să-ți crează, că ești fără prihană un cucuvel fără păcat!

Te învîrți în giurul acuselor și graviminelor rădicate just contra d-tale, ca un desnădăduț, care căzînd în volbura unei mare afunzimi, în desnădăduție sa se apucă cu mîinile de ori-ce pîiș și gîtei numai să scape!!

Descoperirea a multor ilegalități, asupriri, volnicii le numești ca pornite din ură; — ean se vedem: mai provocat în nr. 149 al „Tribunei” din a. c. ca se documentez acusele cu casuri concrete, anume: nelegiuirile, schingiuririle, tunsul și belitul poporului nostru prin slujbașii lui — am satisfăcut în plen cererea d-tale; — acum însă o întorci pe altă coardă, că adevăd eu sînt asupritorul poporului sărac, că anume: nu am voit a subscie atestate de paupertate, și că am făcut arătare contra d-tale pentru pîrtiniri — să lămurim și această minciună sfruntată: În restimp de 5 ani, de când m'am așezat la Trîmpoele, am aflat, că d-ta cu sibilul P. Slevaș, sîntești pentru unii săteni „mumă”, ear' pentru alții ciumă anume: lui Encău Andronic și mai altoră cu stare bună le-ai dat atestate de sărăcie, ear' adevăraților săraci lui Buha Petru, i-ai dus unica vacă cu lapte din gura a 6 copii, dela Buna Oana și Țăgara Nicolae, le-ai luat instrumentele — nicovelele și foii, — prin și cu cari își agonisau traiul de toate zilele, apoi pot număra sute de astfel de casuri, cari sînt în contra-zicere și isbitoare în art. de lege LX §. 51 din 1881 la care singur te provoc. — Este drept că pentru astfel de purtare masceră și contrară legii, am făcut arătare dlui vicecomite, care precum dovedește aci „/” în original rezoluțiune a V. comitetului nu am fost pedepsit, ci au ordinar sistarea cercetării — căci vî amiros rîu — deci și aceasta s'a făcut numai și numai în favorul d-tale!

Că în corespondența mea apărută în nr. 130 al „Tribunei” d. a. tr. nu am citat art. XLVII. din 868 ci art. XLIV. — rog pe P. O. Redacție să rectifice aceasta asemenea și eroarea omisă din tipar, că răspunsul meu din nr. 249 — că ar fi raționat dl Albini peste 5 orgi, căci în scriptele mele nu se află așa ceva. Vezi d-le matador de ce te prinzi ca numai se îndrugi ceva de scăpare, — ear' pe mine mă declară „că îmi lipsește mîntea” nu știu, că Cristos a zis „că cine ar zice cuiva” „om fără de mîntea” se face vinovat soborului!!

Apoi că cine umblă pe căi neiertate și cu momele ca să stoarcă „declarat” de mîntuință, dovedește perfect aci „/” alăturatele două (2) contra declarații, cari le trimit pentru a fi publicate. Are să-ți roșească fața dacă mai ai puțină rușine și sfială de lume!!

Referitor că pîrtelege G. Goia din Sohodol îmi este ginere, și că atestatul dat de dînsul este pîrtinitor, aceasta e o ofensă pentru el, dacă ar fi așa, eu îl cunosc de un preot dintre cei mai cu nume bun și activ, el a atare persoană va rectifica părerea d-tale greșită, crezi dele Albini că toți sînt ca d-ta?... Multă plăcere îți cauzează împregiurarea, că sînt „capelan” acest titlu pentru mine e numai un avantaj, căci așa neînsemnat titlu avînd pot face lucruri mari și bune pentru iubitul nostru popor — mai mult ca mulți parochii!! Dacă tocmai sînt „capelan” oare nu sînt și eu servul lui Chr. Împregiurare însă nu e de felul că silit ai fi fost să mă duc din Sohodol, ci din impulsul dragostei ce o nutresc cătră pruncii mei, m'am strămutat la Trîmpoele și am lăsat în locul meu pe ginerele D. Goia!! Aceasta a fost voia mea, peste care d-ta Albini nu ai putut și nu poți dispune. Că ești un asupritor, nici de 10 cr. bine nu ai făcut poporului din Trîmpoele, că nu ai raționat peste 320 stîngeni lemne duși în curtea d-tale, că n'ai apărut interesele poporului, ci din contră numai l-ai înglodat în pîrți, l-ai tuns, muls, belit și schinguit, nici că te-ai încercat cu dovezi și fapte concrete a răsfrînge, ci numai cu negări sîci declarații false, mirîndu-te că de unde... mai pot scormoni atari lucruri?!

Mă receraci să-ți spun, că de ce nu te acuză poporul asuprit mai marilor? Ei apoi să-ți spun ca să știi, că acum sau turnat în coșul morii, fii sigur că vei avea de lucru! De 15 ani ești notar, și încă până acum nu poți învăța nici o faptă bună sîvîrșită în favorul poporului — arată numai una și mă declar de „calumniator”.

Mare minciună spui lumii, că interesele după împrumutul Statului de 31 fl. 50 cr. le-ai dat ear' în folosința bisericii, când și cui le-ai predat? da știu că împreună cu casa rest de 600 fl. v. a., a com. polit. le folosești după bunul plac!! aceasta e ordine și disciplină?!!

Că nu am fost demn de a fi fost candidat și ales de membru la congr. com. și asesor al „Artrés” aceasta a fost treaba alegătorilor, nu m'am imbiat ca să mă alegă, — inteligența întreagă afară de viceprotop. Montani m'au rugat se primesc candidarea la post fără nici un beneficiu — de onoare — împreună cu spese de călătorie etc. Da știu eu ce te doare, și ce frică ai — nu vei scăpa îmi voui deschide ochii de glasul în congregație, să spun și să te dau de gol că e isprăvuri faci ca notar — ce om al ordinii și

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește responsabilitate.

disciplinii estil... Negi, că ai luat vre-o 300 fl în scopul călătoriei la Sibiu — pentru a câștiga nimica... Apoi eu îți pot dovedi cu lista în mână, că dela Trémpoele ai ridicat peste 100 fl. ca se acoperi aceasta rușine scandalosă, îmi arunci, că băieți de școală îmi spală nucile — da recunosc, că odată 'mi-a ajutat băieți în orele libere și cu invoierea părinților — se vede, că aci ai gătat cu întreaga cunoștință de faptele mele scandalosă trimbată cu mult haz P. O. Redacțiunii, — îmi vine să-ți zic 'mai zi Hărcule una nouă numai dacă știi' nu tot minciuni, negări săci și declarații false!

Te lauzi că când? ai raționat peste lemnele vândute ale Trémpoeleilor, ai primit pentru ordinea, disciplina... și manipulația corectă... laudator? Se vedea că minciună sleită și aceasta — alături aci /, în original hotărârea comit. comitatens sub nr. 141 din 1891 care pentru d-ta d-le Iuliu Albinu sună:

„Ezeknél fogva a Trémpoele volt urberek vizsszakereseti jóga Albinu Gyula kiejgyz és az 1888/9-i község előjárak, ezenel kimondattik: a felelősség különösen Albinu Gyula kiejgyzött terheli, ki felszólítás dacára — a vágások engedélyezésének kieszközlése iránt a szükséges lépéseket meg nem tette miert is a volt urb. községének visszakereseti jóga biztosítására Albinu Gyula kiejgyz a 276 ft. 44 kr. kirovott büntetés és költségek 1/10 részével azaz 92 ft. 15 krral rovatik meg. Továbbá a Nagyságos kir. tanácsos Alispán úr ezenel felkérte, hogy Albinu Gyula kiejgyr ellen, — ki ez ügyben teljes hanyagságot, tájékozatlanságot stb. tanusított, fegyelmi vizsgálatot, rendellen el, és legszigorubbant utasítsa a magyar-igeni járás főszolgabíráját, miszerint személyes felelősség terhe alatt Trémpoele község számolásait hozza teljesen rendbe és gondoskodjék arról, hogy a kezelése alárendelt községében ily zavaros rendellenes és a közösvagyont tönkretető gazdálkodások azonnal megszüntessenek stb.

„Ezeknél fogva a Trémpoele volt urberek vizsszakereseti jóga Albinu Gyula kiejgyz és az 1888/9-i község előjárak, ezenel kimondattik: a felelősség különösen Albinu Gyula kiejgyzött terheli, ki felszólítás dacára — a vágások engedélyezésének kieszközlése iránt a szükséges lépéseket meg nem tette miert is a volt urb. községének visszakereseti jóga biztosítására Albinu Gyula kiejgyz a 276 ft. 44 kr. kirovott büntetés és költségek 1/10 részével azaz 92 ft. 15 krral rovatik meg. Továbbá a Nagyságos kir. tanácsos Alispán úr ezenel felkérte, hogy Albinu Gyula kiejgyr ellen, — ki ez ügyben teljes hanyagságot, tájékozatlanságot stb. tanusított, fegyelmi vizsgálatot, rendellen el, és legszigorubbant utasítsa a magyar-igeni járás főszolgabíráját, miszerint személyes felelősség terhe alatt Trémpoele község számolásait hozza teljesen rendbe és gondoskodjék arról, hogy a kezelése alárendelt községében ily zavaros rendellenes és a közösvagyont tönkretető gazdálkodások azonnal megszüntessenek stb.

„Ezeknél fogva a Trémpoele volt urberek vizsszakereseti jóga Albinu Gyula kiejgyz és az 1888/9-i község előjárak, ezenel kimondattik: a felelősség különösen Albinu Gyula kiejgyzött terheli, ki felszólítás dacára — a vágások engedélyezésének kieszközlése iránt a szükséges lépéseket meg nem tette miert is a volt urb. községének visszakereseti jóga biztosítására Albinu Gyula kiejgyz a 276 ft. 44 kr. kirovott büntetés és költségek 1/10 részével azaz 92 ft. 15 krral rovatik meg. Továbbá a Nagyságos kir. tanácsos Alispán úr ezenel felkérte, hogy Albinu Gyula kiejgyr ellen, — ki ez ügyben teljes hanyagságot, tájékozatlanságot stb. tanusított, fegyelmi vizsgálatot, rendellen el, és legszigorubbant utasítsa a magyar-igeni járás főszolgabíráját, miszerint személyes felelősség terhe alatt Trémpoele község számolásait hozza teljesen rendbe és gondoskodjék arról, hogy a kezelése alárendelt községében ily zavaros rendellenes és a közösvagyont tönkretető gazdálkodások azonnal megszüntessenek stb.

„Ezeknél fogva a Trémpoele volt urberek vizsszakereseti jóga Albinu Gyula kiejgyz és az 1888/9-i község előjárak, ezenel kimondattik: a felelősség különösen Albinu Gyula kiejgyzött terheli, ki felszólítás dacára — a vágások engedélyezésének kieszközlése iránt a szükséges lépéseket meg nem tette miert is a volt urb. községének visszakereseti jóga biztosítására Albinu Gyula kiejgyz a 276 ft. 44 kr. kirovott büntetés és költségek 1/10 részével azaz 92 ft. 15 krral rovatik meg. Továbbá a Nagyságos kir. tanácsos Alispán úr ezenel felkérte, hogy Albinu Gyula kiejgyr ellen, — ki ez ügyben teljes hanyagságot, tájékozatlanságot stb. tanusított, fegyelmi vizsgálatot, rendellen el, és legszigorubbant utasítsa a magyar-igeni járás főszolgabíráját, miszerint személyes felelősség terhe alatt Trémpoele község számolásait hozza teljesen rendbe és gondoskodjék arról, hogy a kezelése alárendelt községében ily zavaros rendellenes és a közösvagyont tönkretető gazdálkodások azonnal megszüntessenek stb.

pădure, ear' d-ta — trăgeai 5 fl. de un cap de vită, ai cules prin ajutor solgăbireesc, gloabe la 2000 fl. de pe bieții oameni. Spăriați oamenii până la desnădejduire în vara an. 1893 în timpul coasei s'au adunat cu mic cu mare și au tăiat spini, tufși și ce a putut și în 8 zile au îngrădit întreaga d-tale pădure cu gard viu. — Unde s'a mai auzit așa ceva spune d-le Gyula? După ce ai văzut, că nu-i mai poți schingui și belh, ai tăiat pădurea toată stângini — și aci ai tras pe bieții oameni pe soară — căci 'i-ai îmbiat a le da locul de pădure liber numai să-ți ducă stânginii la baia lui Becher! Lucru e în curgere — voi reveni la sfârșit. Bine faci cum faci? Multe mai am se descoper, dar' timpul le va descoperi — căci D-zeu nu doarme!!!

Nicolae Motora, capelan gr-or. Român, membru în congr. comit. preș. a fost iobagi și membru al Aștei.

Contra declarație.

Subscriși jurați și membrii în comitetul comunal al comunei Trémpoele declarăm conștiențios în fața lumii, că la 24 Noemvrie 1896 am fost la Zlatna chemați pentru alegerea unui vicanotar — după ce am ales pe dl Szilárd, Irimie Ciura, ne-au pofit la aldămea — și ca purtător de grije a lăsat pe comnatul dlui Iuliu V. Albinu pe Victor Dămian și pe scriitorii Petru Roșca și Ioan Cismas.

După ce am beut și mâncat — ne-au spus, că pentru a pute da semădăș lui Irimie Ciura peste mănărea și beutura petrecută — se ne punem numele care știm scrie, care nu degeul, noi în aceea credință am făcut acel lucru, — acum însă vedem, că dinși ne-au înșelat în chip neiertat — ne-au fost încălțurile în scopul de a-și speli rușinea și greșoale fapte rele și scandalos ale lui Iuliu Albinu.

Deci prin aceasta declarăm! Declarațiunea publicată în nr. 263 al „Tribunei” de minciună, și reușitoasă; ear' cele cuprinș în declarația din nr. 242 de adevărată — pentru a cărei cuprins luăm răspunderea, și întărim această contra declarație în fața martorilor cu apăsarea degetului pe cruce antea numelui și cu subscrierea noastră proprie.

Trémpoele, la 6 Decemvrie 1896.
Puția Ioan m. p., + Anka Samson, jurat.
Petruș Nicolae m. p., + Roșca Filimon, jurat.
Troancăș Nicolae m. p., + Troancăș Ioan, jurat.
ca martori. + Encuș Nicolae,
(subscriși prin Puția Ioan)

Contra declarație.

Subscrișul paroch al comunei Trémpoele, fac cunoscut lumii, că dl Iuliu V. Albinu notar al cercului Zlatna, la 18 Noemvrie a. c. a venit la casa mea, unde mi-s'a vâerat, că dl capelan al meu Nicolae Motora a scris în gazeta „Tribuna” din Sibiu, că d-sa e un curvar și bețios — și că e rușine de d-nii din Abrud că cum se se întâlnească cu ei, deci m'a rugat ca să subscriu o scrisoare, care era gata — și din care spunea el, că e scris că dînsul nu e bețios și curvar, fără a mi-o fi cetit și explicat — și așa eu în credință bună că fac bine am iscalit-o.

Mare 'mi-a fost mirarea când am aflat, că în nr. 263 din a. c. al „Tribunei” — dl Albinu m'au înșelat în mod criminalist a iscali o declarațiune cu totul de alt cuprins — o declarație minciună și falsă; sunt om bătrân de 84 ani — de 65 ani sunt preot, și slujesc altarului și în atâta vreme încă

nimic eu nu a îndrăsnit să-mi înșele subscrierea! numai sbiciu lui D-zeu trimis peste poporul român din aceste părți Albinu Iuliu, a avut această obrăsnicie, ca cu înșelăciune să-și tocmască numele și faptele lui rele!! Il declar pe acest sbir numit Iuliu Albinu de un mincinos și înșelător — de iscalituri, care numai cu minciuni vrea să trăiască, și pentru care a lui înșelătoare faptă îl voiu pără la judecatorie ca să fie pedesit!!!

Capelanul meu dl Nicolae Motora, este o persoană morală — foarte strădănic pentru binele poporului nostru, — iubitor de adevăr, în 5 ani de când a venit în Trémpoele a câștigat aproape 15 mii floreni pentru popor — a făcut case frumoase parochiale — cele scrise în nr. 242 al „Tribunei” sînt toate adevărate notareșul Albinu de când e notareș încă nici un bine n'a făcut poporului — ci numai 'l-au tuns și belit cum a vrut — aceea o numește dînsul „pacea cea bună” ne-au predat pădurile pentru care a lui faptă au fost pedesit, cu 92 fl. 15 cr. dar' sâmdăș n'a dat pentru 320 stîngini de lemn care 'i-au vîndut din curtea lui.

Această contra declarație este și cuprinde adevărul pur și curat, pentru care iau răspundere și o întăresc cu iscalitura mea proprie în fața martorilor chemați de mine — pentru această scandalosă faptă. Trémpoele, 6 Decemvrie 1896.

În prezența noastră:
Georgiu Mușiescu m. p., Ioan Ciur m. p.,
ca martor. paroch greco-oriental și
Petruș Nicolae m. p., președinte în comitetul pa-
ca martor. rochial.
Puția Ioan m. p.,
ca martor.
Troancăș Nicolae m. p.,
ca martor.

Nr. 185—1897.

[516] 1—3

Publicațiune.

Dreptul de vînat al comunei Rășinari, în 10 Februarie 1897, la 10 ore a. m., se va exarênda pe calea licitării publice în cancelaria comunală. Periodul de arêndă se începe în 14 Februarie 1897, și se finește în 31 Decemvrie 1902.

Prețul strigării e 100 fl., 10% vadiu.

Fiitorul arêndator are a depune o cautiune de 100 fl. Licitarea va fi verbală, oferte nu se primesc.

Alte condițiuni se pot ceti în orele oficioase în cancelaria comunală.

Rășinari, în 22 Ianuarie 1897.

Primăria comunală.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare:

Tabloul condamnaților
în
PROCESUL MEMORANDULUI.
Cu 3 fl.

Un acuisitor

inițiat în acuisarea de asigurări pe viață, sau o persoană, care dorește să se perfecționeze în specialitatea aceasta, se caută din partea băncii de asigurare mutuale „Transilvania” în Sibiu, pe lângă condițiuni favorabile.

Oferte sînt a se înainta la Direcțiunea numitului institut până în 15 Februarie a. c. Presentarea în persoană e dorită.

(502) 2—3

Un culegător de litere

se caută la „Tipografia”, societ. pe acțiuni în Sibiu.

Condițiune stabilă.

„Tipografia”, soc. pe acț. în Sibiu.

Călimdarul

„LUMEI ILUSTRATE”

e unicul în privința conținutului său interesant și frumos. Chiar acelora, cari nu obicinuesc întrebuintarea călindarelor, încă le este folositor pentru bogatul său cuprins de anecdote, pentru partea umoristică, precum și pentru povestirile și novelele sale. Pe lângă aceasta conține

121 de ilustrații

care-i alcătuiesc o adevărată podoabă. Între altele găsim familia regală, toți ministrii, Fleva, Delavrancea, Speranță și alți 30 scriitori, ale căror opere ocupă un loc de frunte în literatura română.

Prețul acestui călimdar este numai 70 cr. — Se vinde cu același preț la Librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni în Sibiu.

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vînzare pe lângă prețurile originale și anume:

„Iubire”, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
„Dan”, roman, editura librăriei E. Graeve & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
„Dan”, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume a 32 cr. 64 cr.
„Din goana vieții”, ediția III. (1895) fl. 1.75.
„Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
„Icoane sterse”, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
„Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În vîltoare”, nuvele, editura Mișcoescu 1896 fl. 1.—

Comandele se se adreseze:

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

Biblioteca lui George Barițiu.

Cele mai ieftine cărți românești!

Librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu ajunsă în posesiunea unei mari părți din biblioteca lăsată de neuitatul

GEORGE BARIȚIU

se află în plăcuta poziție de a oferi publicului românesc cărți prețioase cu cel mai redus preț.

„Istoria Transilvaniei”.

Marele op al regretatului nostru istoric:

„PĂRȚI ALESE DIN ISTORIA TRANSILVANIEI”,

pe 200 de ani din urmă (3 volume). Se poate procura cu preț redus. Anume:

Vol. I. broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30. Vol. II. broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Vol. III. broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80. Opu întreg broș. în 3 vol. în loc de fl. 12.— numai cu fl. 6.50 — șese fl. și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

„Dicționarul unguresc-românesc”.

Broșurat în loc de fl. 2.50 costă acum numai fl. 1.50. Legat costă numai fl. 2.50.

Alte cărți rari și prețioase.

Prețuri reduse:

Dicționarul limbii române, după însărcinarea dată de societatea academică română, elaborat ca proiect de A. T. Laurian și I. C. Massimu. Colaboratori Iosif Hodoș și George Barițiu. — București 1876, opul complet numai 4 fl.

Glossariu, care cuprinde vorbele din limba română străine prin originea sau forma lor, precum și cele de origine înduioasă. Elaborat de A. T. Laurian și I. C. Massimu. București 1871, 584 pagine numai 50 cr.

Responsabilitatea ministerială. Discursul de reîntrare al procurorului general și răspunsul prim-președintelui înaltei curți de cassatiune și de justiție la 16 August 1866 cu un apendice. București 1866, 57 pagine numai 10 cr.

Criticele „istorice” ale lui Iosif Sterca de Kerpenyes scărmanate — informațiune tipărită ca manuscris de George Barițiu. Sibiu 1892. 22 pagine 5 cr.

Aotele conferenței electorale a reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania, ținută în Sibiu la 1, 2 și 3 Iunie 1884. — Sibiu, 1884 8+ pag. numai 20 cr.

Două drame familiare, lectură pentru tinerimea de sexul femeiesc. Sibiu 1891. 44 pag. numai 20 cr.

Două raporturi de ale acelor prefecți de legiuni românești, cari în anul 1848/9 au susținut luptele cu insurgenții unguri până la reîntrarea trupelor imperiale în Transilvania. — Sibiu 1884. 80 pagini numai 15 cr.

Opurile lui Caiu Corneliu Tacit, traduse de Gavril I. Munteanu, director și profesor, date în tipar sub auspiciile societății academice după încetarea din viață a traducătorului (Biografia traducătorului anexată). Sibiu 1871 1 fl.

Darea de seamă asupra procesului politic de presă al dlui George Barițiu, redact. „Observatoriului”, în cestiunea colectelor pentru soldații români răniți. (Pertractarea finală din 30 Aprilie n. 1879). În loc de 25 cr. acum numai 10 cr.